

Osnovna šola Jurija Dalmatina Krško

VZGOJNI NAČRT

(PREDLOG - nelektorirano)

september 2024

1. UVOD

1.1 ZAKONSKA PODLAGA

Vzgojni načrt je oblikovan na podlagi:

- Zakon o osnovni šoli (UL RS, št. 81/06 – UPB, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K in 76/23),
- Bela knjiga v vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji – Štirje stebri vzgoje in izobraževanja (Unesco – Delors),
- Konvencija o otrokovih pravicah,
- učni načrti za posamezne predmete,
- obvestila Ministrstva za vzgojo in izobraževanje.

1.2 POMEN VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt je oblikovan na osnovi Letnega delovnega načrta šole. Gre za način izvajanja kurikuluma šole in je rezultat sodelovanja in konsenza med strokovnimi delavci šole, starši, učenci in predstavniki lokalne skupnosti.

Vzgojni načrt:

- spodbuja delovanje šole na ravni odnosov in vzpostavlja pozitivno klimo med vsemi vključenimi,
- je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje,
- je dogovor za premišljeno, organizirano ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njej,
- avtonomno kreiranje »pravil igre« glede na delo in življenje šole ter sodelovanje z okoljem,
- enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe,
- vnaprejšnji dogovor med zaposlenimi, starši in učenci.

1.3 CILJI IZOBRAŽEVANJA

Najpomembnejša naloga šole je organizirati kakovostno delo, ki bo omogočalo celovit razvoj učenčeve osebnosti in ob tem v otroku oblikovalo odgovornost za svoja ravnanja. Z vzgojnim načrtom načrtujemo uresničevanje sistema vrednot, ki so za nas najpomembnejše, in s tem vsestransko vključevanje učencev in staršev v oblikovanje kulture šole. Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena tega zakona, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta. (Zošn, 60.d člen)

Zakonska izhodišča, na katerih je zasnovan vzgojni načrt, so

- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – 2. člen;

Cilji osnovnošolskega izobraževanja so (Ur. l. 102/07, 2. člen):

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- vzpodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje, sporočanje in izražanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku;
- vzpodbujanje zavesti o integriteti posameznika;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti in vedenja o zgodovini Slovenije in njeni kulturi;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske

- tradicije;
- vzgajanje za medsebojno strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin in s tem razvijanje sposobnosti za življenje v demokratični družbi;
 - doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja in pridobivanje znanj za nadaljevanje šolanja;
 - pridobivanje splošnih in uporabnih znanj, ki omogočajo samostojno, učinkovito in ustvarjalno soočanje z družbenim in naravnim okoljem in razvijanje kritične moči razsojanja;
 - razvijanje in ohranjanje lastne kulturne tradicije;
 - seznanjanje z drugimi kulturami in učenje tujih jezikov;
 - omogočanje osebne razvoja učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in zakonitostmi razvoja;
 - razvijanje nadarjenosti in usposabljanje za doživljanje umetniških del in za umetniško izražanje in
 - oblikovanje in spodbujanje zdravega načina življenja in odgovornega odnosa do naravnega okolja.

2. DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT

2.1 NAČINI DOSEGANJA IN URESNIČEVANJA CILJEV IN VREDNOT:

- zagotavljali bomo kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, ki omogočajo osebni razvoj učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njihove pozitivne samopodobe za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje,
- z raznimi aktivnostmi, predavanji, ogledi in obiski bomo spodbujali skladni telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoj posameznika,
- z upoštevanjem razvojnih zakonitosti bomo organizirali različna srečanja, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- ob državnih in kulturnih praznikih bomo organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bodo učenci razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, naši kulturni in naravni dediščini ter spodbujali državljansko odgovornost,
- s projekti, tekmovanji in sodelovanji bomo pri učencih razvijali pismenosti v slovenskem jeziku, sporazumevanje v tujih jezikih ter razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju,
- s samoevalvacijo bomo preverjali uresničevanje vzgojnega delovanja.

2.2 NAČELA VZGOJNEGA DELOVANJA

Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja

Otroke bomo spodbujali k spoštljivemu obnašanju in odnosu do vseh nas. Pri vzgoji in vzpostavljanju discipline bomo spoštovali otrokovo človeško in temeljno dostojanstvo.

Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev

Konvencija o otrokovih pravicah govori o tem, da morajo otroci imeti pravico do aktivnega sodelovanja in izražanja lastnega mnenja. V okviru Šolske skupnosti in otroškega parlamenta bodo učenci imeli možnost izražati mnenja v vezi z življenjem in delovanjem šole. Predstavniki razrednih

skupnosti so člani šolske skupnosti. Vsi učenci so vključeni v razredne skupnosti, kjer se pogovarjajo o pravilih na šoli in življenju v njej.

Načelo proaktivnega in preventivnega delovanja

Učitelji bomo vzpostavljali prijetno, sproščeno in spodbudno razredno klimo, ki bo temeljila na pozitivnih medosebnih odnosih in zaupanju med vsemi osebami v vzgojno-izobraževalnem procesu. Razredne ure bodo načrtovane enkrat tedensko. Poudarek bo na razvijanju socialnih veščin, komunikaciji in reševanju aktualnih problemov. Z mediacijo bomo poskušali vzpostavljati odnose, ki bodo temeljili na zaupanju in medsebojnem spoštovanju. S preventivnimi programi bomo osveščali učence in starše, Program NEON - Varni brez nasilja bomo izvajali v 2., 4., 5., 7. in 8. razredu. Le-ta krepi varovalne dejavnike otrok, mladostnikov in mladostnic, njihovih staršev ter zaposlenih v VIZ za zaščito otrok, mladostnikov in mladostnic pred nasiljem. CAP program je preventivni program za preprečevanje nasilnega vedenja in zlorab v otroštvu, ki ga bomo izvajali v 3. razredu.

Načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev

Sodelovanje s starši je izrednega pomena, saj nosimo tako starši kot učitelji pomemben delež odgovornosti za otrokov razvoj in napredek. Zato si želimo s starši vzpostaviti partnerski odnos in sodelovanje.

Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil

V razredni skupnosti se bomo dogovorili o pravilih skupnega življenja, ki izhajajo iz pravic in dolžnosti. Ključ za obstoj in delovanje v vzajemno korist je medsebojno spoštovanje. Dolžnost šole je, da zagotavlja pravice učencev v skladu z dogovorjenimi pravili, ki jih učenci morajo spoštovati ne glede na starost. Učence učimo prevzemanja odgovornosti za vedenja, ravnanja in dejanja. Učenci bodo vključeni tudi v restitucijo, kjer bodo sami sodelovali pri izbiri kazni oziroma povračila škode. Realizacijo in izvajanje restitucije spremlja razrednik v sodelovanju s svetovalno delavko.

Načelo vzpodbujanja samonadzora in samodiscipline

Učitelji upoštevamo razvojne stopnje učencev. Vzpodbujamo jih k večji samostojnosti in odgovornosti z namenom utrjevanja vedenj, ki so zaželena in sprejemanja posledic za vedenja, ki niso zaželena. Šola učence uči reševanja problemov; jih spodbuja, da o problemu govorijo in jih rešujejo ter na ta način skušajo spremeniti lastno vedenje. Trudili se bomo, da vzpostavimo večji samonadzor učencev s pogostimi povratnimi sporočili, ki se bodo nanašala na posameznikovo osebnost in krepila njegovo samopodobo.

Načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti

Šola sodeluje z vsemi interesnimi skupinami (delavci šole, starši, učenci) in okoljem. Upoštevali bomo specifičnost okolja, značilnosti in posebnosti šole. V ospredju bo vzajemno sodelovanje s starši. Poskušali jim bomo približati pogled na vzgojo in njene dejavnike. Usklajenost vzgojnih dejavnikov se nanaša na posebno skrb šole za enotnost vzgojnega delovanja delavcev šole, staršev in vzgojnih dejavnikov okolja. To so pogoji za oblikovanja varnega in predvidljivega psihosocialnega okolja.

Načelo osebnega vzgleda

Pri vzgoji, ki temelji na proaktivnem delovanju, so najpomembnejši vzgledi, ki jih s svojimi dejanji in delovanjem učencem dajemo vsi zaposleni na šoli.

2.3 VREDNOTE, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNO DELOVANJE NAŠE ŠOLE, SO:

- **univerzalne vrednote:** enakopravnost, pravičnost, človeško dostojanstvo, nediskriminacija, odgovornost, medsebojna odvisnost, solidarnost, učenje človekovih pravic, spoštovanje vseh oblik življenja,
- **nacionalne vrednote:** negovanje maternega jezika, biti odgovoren državljan, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine ipd.,
- **šolske vrednote:** učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in eden z drugim, izpostavljati humani razvoj, sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, narcizma, zaprtosti v osebne, družinske in narodne meje, zorenje v skupnosti in za skupnost, za osebno in planetarno celovitost, spoznavanja samega sebe in širjenje svojih zmožnosti, ustvarjalnosti, svobode in identitete, sprejemanje sebe in skrb zase tako, da bi živeli v ravnotežju, vedrini, miru in bi uspešno reševali svoje probleme,
- **lokalne vrednote:** ohranjanje naravne dediščine (čiščenje okolja, skrb za šolski prostor, rože, živali pozimi ...).

2.4 VRLINE MESECA NAŠE ŠOLE

V šolskem letu 2024/2025 bomo posebno pozornost posvetili razvijanju naslednjih vrlin:

- september, oktober: pozdravljanje, dobra komunikacija;
- november, december: sprejemanje drugačnosti, sočutje, dobri odnosi;
- januar, februar: disciplina, odgovornost;
- marec, april: iskrenost, poštenost, ljubezen;
- maj, junij: vztrajnost, hvaležnost;

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE

3.1 PREDNOSTNE VZGOJNE DEJAVNOSTI V ŠOL. LETU 2024/25 so:

- ✚ spodbujanje dobre šolske klime in varno ter spodbudno učno okolje (JAZ + TI = MI),
- ✚ spodbujanje in krepitev socialnih in čustvenih veščin, osebnostnih moči ter prožnosti,
- ✚ načrtovane tedenske razredne ure s poudarkom na medsebojnih odnosih,
- ✚ izrekanje pohval ter podeljevanje priznanj in nagrad za učence,
- ✚ usposabljanje učiteljev in učencev ter izvajanje vrstniške in šolske mediacije,
- ✚ izvajanje preventivnih oblik dela na področju preprečevanje medvrstniškega nasilja (program NEON, CAP in LIONS QUEST – veščine za mladostnike),
- ✚ spremljanje in posodobitev Vzgojnega načrta in Pravil šolskega reda OŠ Jurija Dalmatina Krško ter protokolov vzgojnega delovanja,
- ✚ okrepitev preventivnih dejavnosti usmerjenih v spodbujanje in opolnomočenje učencev.

3.1.1 Tematsko načrtovane razredne ure

Razredniki bodo načrtovali tematske tedenske razredne ure. Načrtovane bodo enkrat tedensko. Poudarek bo na razvijanju socialnih veščin, komunikaciji in reševanju aktualnih problemov. Pri tematsko usmerjenih urah bosta strokovni tim in šolska svetovalna služba usmerjala razrednike oziroma vodje aktivov. Na šoli bomo imeli prijateljske razrede. Tako bomo udeleževali prednostno nalogo šole JAZ + TI = MI.

Skupaj bomo gradili dobre medsebojne odnose in ozaveščali vrednote.

Prijateljski razredi bodo izvajali skupne dejavnosti: starejši berejo mlajšim zgodbe na temo vrlin meseca, skupne delavnice, okraševanje šolskih prostorov, sprehodi, druženja, čajanke, učna pomoč ...

3. 1. 2 Medvrstniško nasilje – preventivni program

S preventivnimi programi bomo osveščali učence in starše. Program NEON - Varni brez nasilja bomo izvajali v 2., 4., 5., 7. in 8. razredu. Le-ta krepi varovalne dejavnike otrok, mladostnikov in mladostnic, njihovih staršev ter zaposlenih v VIZ za zaščito otrok, mladostnikov in mladostnic pred nasiljem. CAP program je preventivni program za preprečevanje nasilnega vedenja in zlorab v otroštvu, ki ga bomo izvajali v 3. razredu.

V širšem timu NEON programa so vključene učiteljice *Bojana Dimc, Tanja Štokar, Marta Kožar, Sonja Bračun Gorišek, Marija Gošek, Katja Volčanjk, Andreja Ninković, Valerija Zierer Maver, Ninočka Hajtnik, Simona Žarn Ivanšek, Petra Gajski, Anamarija Merljak*, ki bodo izvajale delavnice v okviru razrednih ur, dni s posebno vsebino in v okviru koncepta razširjenega programa, pod okriljem ISA instituta.

LION QUEST – veščine za mladostnike je celovit program za pozitiven razvoj mladostnikov. Program se bo izvajal v okviru razrednih ur v 6. in 7. razredu. Program bosta izvajali *Anamarija Merljak in Andreja Ninković*.

3. 1. 3 Šolska in vrstniška mediacija

V 1. ocenjevalnem obdobju bo na šoli organizirano 40 urno izobraževanje za šolsko osebje. Vodili ga bosta *Marta Kožar in Andreja Ninković*. Izvedli bomo tudi 40 urno izobraževanje za vrstniško mediacijo za učence 8. in 9. razreda. Vodili ga bosta *Anamarija Merljak in Andreja Ninković*.

3. 1. 4 Vrline meseca

Na šoli bomo nadaljevali z razvijanjem VRLIN MESECA. Vodila jih bo *Svetlana Jović*.

September, oktober: pozdravljanje, dobra komunikacija

Učenci se bodo navajali, da ob prihodu dosledno vljudno pozdravijo; odzdravijo; da se ob odhodu poslovijo; da uporabljajo vljudnostne izraze želim, prosim, hvala; da učitelje in učiteljice ustrezno ogovorijo; uporabljajo pravilno obliko vikanja; vikajo vse delavce šole; imajo spoštljiv odnos do vseh zaposlenih in do sošolcev. Spoznavali bodo pomen prijateljstva; se navajali, da pozorno poslušajo sogovorce; da dobro premislijo, preden kaj povedo; da pri pogovoru opogumljajo sogovorce; da govorijo obzirno, primerno okoliščinam; nikogar ne žalijo niti ne zasmehujejo.

November, december: sprejemanje drugačnosti, sočutje in dobri odnosi

Učenci se navajajo, da sprejmejo drugačne od sebe, so brez predsodkov in cenijo vse ljudi ne glede na barvo kože, položaj v družbi ali jezik. Se navajajo, da ne ignorirajo čustev drugih, ampak se jih zavedajo in jih upoštevajo ter iščejo vzroke zanje. Poskušajo predvideti, kako bodo dejanja in besede vplivale na soljudi, zato bodo veliko pozornosti namenjali temu, kaj in kako govorijo. Spoštovali bodo in upoštevali tuje mišljenje.

Januar, februar: disciplina, odgovornost

Učenci bodo spoznali, da morajo uspešni neprestano težiti k napredku in da svoje delo opravljajo redno in brez izgovorov. To pomeni, da ne smejo pozabljati na svoje dolžnosti ali se jih izogibati. Učenci se bodo navajali, da redno prinašajo šolske potrebščine in izpolnjujejo svoje šolske dolžnosti. Seznanili se bodo s pomenom prevzemanja odgovornosti. Zavedali se bodo svojih vrlin in šibkih točk in prevzemali odgovornost, kadar storijo napako. Navajali se bodo, da ne krivijo drugih za svoje napake in da po krivici ne obtožujejo, sploh pa da nikoli drugim ne naložijo krivde za svoja napačna dejanja.

Marec: Iskrenost in poštenost, ljubezen

Učenci bodo spoznali pomen ljubezni iz več aspektov. Ugotovili bodo, da lahko imamo radi nekoga na več načinov. Da se čustev nikoli ne sramujemo. Ugotovili bodo, da je iskrenost nujna lastnost posameznika. Trudili se bodo, da so iskreni do sošolcev, staršev in učiteljev. Navajali se bodo, da z vsemi ljudmi ravnajo pošteno in spoštljivo.

Maj, junij: vztrajnost, hvaležnost

Učenci bodo ugotovili, da je vztrajnost nujna lastnost posameznika. Zavedali se bodo pomena dokončanja začetega; vztrajanja pri aktivnosti, ravnanju kljub oviram. Ozaveščali bodo spoznanje, da je hvaležnost pozitivna lastnost vsakega posameznika. Vzeli si bodo čas, da rečejo "hvala", da izrazijo hvaležnost.

3. 1. 5 Pohvale

V skladu s poudarkom na zglednem in odgovornem vedenju učencev bomo takšne vrste vedenja pohvalili tudi med šolskim letom. Na osnovi kriterijev za zgledno vzgojno delovanje ter na podlagi celoletnega sledenja se razglasijo pohvaljeni učenci. Pohvale in nagrade bomo izrekli ustno, pisno ali preko šolskega radia.

3. 2 PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne, sprejete, ustvarjalne, uspešne, motivirane za delo v okviru omejitev, ki jih sprejemajo v skupnosti. Temeljijo na kakovostnem organiziranju učenja, vzajemnem spoštovanju, odgovornosti in na visokih pričakovanjih na področjih učenja in medsebojnih odnosov.

Pozorni bomo:

- ✚ na učence, ki se težje vključujejo v skupino in so zaradi tega lahko žrtve vrstniškega nasilja,
- ✚ na odkrivanje prikritih oblik nezaželenega vedenja,
- ✚ na razvijanje socialnih veščin, medvrstniškega sodelovanja in posredovanja,
- ✚ na dogajanja med učenci, odzivali se bomo na probleme skupin ali posameznikov in pri tem upoštevali individualnost posameznih učencev in kontekst dogajanja.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole bodo organizirane v okviru ur oddelčne skupnosti, dni dejavnosti, v dejavnostih razširjenega programa ali kot posebni šolski projekti. Šola bo organizirala prireditve in oblike dela (dnevi odprtih vrat), na katerih se bodo lahko starši vključevali v življenje in delo šole (delavnice, delovne akcije, razstave, tekmovanja, dnevi dejavnosti, dobrodelne prireditve ipd.). V ospredje bomo postavljali učenje in zavedanje o vsakdanjih življenjskih težavah in problemih, s posebnim poudarkom na reševanju medvrstniških težav (nasilje, socialna ne vključenost ...). Izvajali bomo preventivne dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov ter dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost.

3. 3 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju težav v zvezi z njihovim razvojem, delom, odnosi, razvijanjem samopresoje in prevzemanjem odgovornosti. Taka oblika dela z učenci spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole ter zavedanja svobodne izbire v mejah, ki jih postavlja skupnost, prav tako pa spodbuja tudi razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja. Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci ob tem učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,

- spremljati svojo lastno uspešnost,
- razmišljati in presojudati o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice dejanj,
- vživljanja v druge,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja posameznika pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih so prisotni stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov,
- razvijati realno pozitivno samopodobo in samospoštovanje,
- dosežati druge cilje, ki jih zastavi šola.

Usmerjanje in svetovanje se bo izvajalo v okviru razrednih skupnosti, pogovornih ur ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih (razredne ure, govorilne ure za starše in učence in skupni roditeljski sestanki).

Izvajali ga bodo strokovni delavci in sodelavci šole, pri čemer se bo **upoštevalo načelo postopnosti reševanja**:

- **učitelj**, kadar se problem nanaša na njegov predmet ali dejavnost (pogovor in dogovor),
- **razrednik**, ko je problem bolj celostne narave in zahteva vključevanje staršev, drugih učiteljev, svetovalne službe ali vodstva šole (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se stanje ne izboljšuje),
- **šolska svetovalna služba**, ko problem zahteva poglobljeno obravnavo in ko je svetovanje in usmerjanje povezano z reševanjem individualnih in skupinskih težav učencev (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika stanje ne izboljša),
- **vodstvo šole**, ko gre za kršenje pravil ali ko gre za stopnjevanje kršitve (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika in svetovalne službe stanje ne izboljša),
- **zunanje institucije** v primerih, ko šolska obravnava učenčevih težav in neustreznih oblik vedenja ne more odpraviti oziroma omiliti.

4. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni ukrepi in opomini so posledica kršitve pravil šolskega reda. Natančneje so opredeljeni v Pravilih šolskega reda OŠ Jurija Dalmatina Krško. So strokovne odločitve, da se ukrep izvede. Odločitev je lahko individualna (učitelj) ali skupinska (pedagoška konferenca).

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni postopki in ukrepi so usmerjeni pedagoško strokovni postopki, ki se uporabijo pri ponavljajočih, pogostejših in obsežnejših kršitvah pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

Vzgojni ukrepi torej posredno pomagajo učencu spremeniti svoje vedenje. Vzgojni ukrep se oblikuje kot:

- ustna zahteva učečega učitelja,
- sklep katerega od organov šole (razrednik, učiteljski zbor, ravnatelj),
- dogovor šole in staršev o določenem skupnem ravnanju,
- obveza učenca o določenem ravnanju ipd.

Vzgojni ukrepi se dokumentirajo kot:

- učiteljevi oz. razrednikovi zaznamki ali
- zapisi določenih služb oz. organov ali
- zapisniški sklepi pedagoške konference.

Pri izbiri oblike vzgojnega delovanja šole se smiselno uporablja pravila šolskega reda in vzgojni načrt. Zaradi načela individualizacije pri podelitvi vzgojnega ukrepa strokovni delavci upoštevamo tudi:

- predvidene pedagoške posledice ukrepanja,
- zmožnost presoje posledic lastnih dejanj glede na učenčevo starost,
- nagibe oziroma motive za dejanje,
- okolje, v katerem učenec živi,
- škodljivost dejanja,
- ponavljanje kršitve ali pohvalnega vedenja,
- individualne značilnosti učenca,
- izkazan napredek.

4. 1 RESTITUCIJA

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja. Učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, omogoča, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.
- Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Oškodovanec obliko poravnave sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.
- Spodbuja pozitivno vedenje, ne obrambnih vedenj kot kritika in kazen, ter poudarja vrednote.
- Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.

Ukrepi v postopku restitucije

V postopku restitucije ukrepi niso vnaprej določeni, potrebno jih je smiselno povezati s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.

Strokovni delavci spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko:

- oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in
- povzročitelj na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje.

4. 2 ŠOLSKA IN VRSTNIŠKA MEDIACIJA

Za reševanje konfliktov in ustvarjanje pozitivne klime med učenci bo šola uvajala obliko vrstniške mediacije, ki predstavlja način mirnega, konstruktivnega in odgovornega načina reševanja konfliktov in sporov med učenci.

Mediacija je postopek, s katerim oseba, ki ima problem ali konflikt, s pomočjo tretje osebe, posrednika ali mediatorja s pogovorom ugotovi, kje so točke spora. Izrazijo svoja čustva, želje, mnenja, stališča in poskušajo skupaj najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni.

V procesu mediacije se učenci učijo medsebojne komunikacije, iskanja in evalviranja rešitev, sprejemanja odgovornosti za lastne odločitve, sobivanja z drugače mislečimi in predvsem veččin nenasilnega reševanja konfliktov. S pomočjo mediacije se veliko konfliktov razreši, namesto da bi naraščali in se izrazili v nasilju. Šolska mediacija tako predstavlja preventivo na področju medvrstniškega nasilja.

<i>Spori, ki so primerni za mediacijo:</i>	<i>Spori, ki niso primerni za mediacijo</i>
medosebni problemi, načeti oziroma porušeni odnosi	vandalizem
ponavljajoči se konflikti med dvema učencema ali skupino učencev	kraje
nespoštljivo vedenje (žaljivke)	hujši pretepi, ki imajo za posledico različne poškodbe in do katerih pride zaradi izkazovanja moči, ustrahovanja in izživljanja nad šibkejšim
nagajanje, zbadanje	spolno nasilje
izločanje iz igre	izsiljevanje
govorice in obrekovanja	ustrahovanje
lažji pretepi, ki nastanejo, ko učenca predhodno nista znala ali zmogla razrešiti konflikta po mirni poti	ko skupina izvaja nasilje nad posameznikom
konflikti zaradi različnih narodnosti, veroizpovedi, spolne diskriminacije, rase	

4.3 PEDAGOŠKA ASISTENCA STROKOVNEGA DELAVCA

Vsi učenci in učitelj v razredu imajo pravico do nemotenega izvajanja učnega procesa. Asistenco uporabimo v primeru, ko eden izmed učencev ne upošteva Pravil šolskega reda OŠ Jurija Dalmatina Krško, moti pouk in ko ostale dejavnosti učitelja (opozarjanje, motiviranje, predsedanje učenca, razgovor z učencem) niso bile uspešne oz. učinkovite. Asistenca v 1. triadi je prilagojena in se izvaja znotraj istega razreda v dogovoru z učitelji.

5. ADMINISTRATIVNE SANKCIJE

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Zanj se pripravi individualizirani vzgojni načrt.

V skrajnem primeru je posledica treh izrečenih vzgojnih opominov premestitev učenca v drugo šolo brez soglasja staršev. Odločitev o tem mora biti podprta s strokovnimi mnenji sodelujočih institucij.

6. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenci izkažejo s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so lahko ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, torej pozitiven zgled v oddelku,
- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven pouka,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih ali drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolski skupnosti,
- spoštljiv odnos do odraslih in nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- vzoren odnos do pouka,
- iz drugih razlogov, ki jih ravnatelj, učiteljski zbor šole, razrednik ali mentorji ocenijo kot primerne za razlog pisne pohvale.

Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije in celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na športnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, šolski skupnosti in šolskem parlamentu,
- ob drugih razlogih, ki jih ravnatelj, učiteljski zbor šole, razrednik ali mentorji ocenijo kot primerne za razlog podelitve priznanja.

Nagrade se podeljujejo za:

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem.

Nagrade se podeljujejo v obliki:

- pripomočkov, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih,
- knjižnih nagrad,
- drugih posebnih ugodnosti.

Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj ob zaključku šolskega leta.

Nagrado lahko dobi posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost.

7. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI OZ. SKRBNIKI

V šoli si bomo prizadevali za sodelovalen odnos s starši oz. skrbniki, saj je redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši pogoj za učinkovito vzgojno delovanje šole. Poleg običajnih oblik sodelovanja s starši oz. skrbniki (roditeljski sestanki in govorilne ure) bomo organizirali še:

- športne, kulturne in dobrodelne prireditve,
- razstave izdelkov učencev,
- delovne akcije,
- odprte dneve,
- neformalna srečanja.

S starši oz. skrbniki želimo vzpostavljati sodelovalni dialog, ki naj poteka na ravni medsebojne podpore in bogatitve v smeri uspešnega razvoja otroka. Najpomembnejše pri tem je topel človeški odnos, iskrena komunikacija in usposobljenost, kar je treba ves čas tudi nadgrajevati.

Šola bo starše oz. skrbnike ustno, po telefonu ali pisno (e-pošta, eAsistent, šolska spletna stran) obveščala o dogajanjih na šoli, o napredku otroka in jih pozove k sodelovanju pri oblikovanju življenja in dela šole, kot je podrobneje opredeljeno v letnem delovnem načrtu šole.

Sodelovanje staršev in šole:

- redna udeležba staršev na roditeljskih sestankih,
- spremljanje otrokovega dela v šoli na govorilnih urah,
- sprotno reševanje problemov in sprotno medsebojno obveščanje,
- spoštovanje enakih vrednot in jasno postavljanje pravil v šoli in doma,
- sodelovanje pri individualiziranem vzgojnem načrtu učenca,
- sodelovanje v delavnicah in predavanjih.

V primerih, ko strokovni sodelavec presodi, da je potreben daljši in poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše oz. skrbnike povabi na razgovor v šolo. Povabi lahko tudi drugega strokovnega delavca šole ali predstavnika zunanje institucije.

Če je potrebno, šola starše oz. skrbnike napoti k drugim svetovalnim institucijam (centri za socialno delo, svetovalni centri in pristojne institucije) in se trudi pridobiti starše oz. skrbnike k sodelovanju.

V primerih, ko se starši oz. skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov, povezanih z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, se šola obrne na pomoč k Centru za socialno delo.

Načini za doprinos k vsestranskemu in pozitivnemu sodelovanju s šolo:

- vzgled,
- veliko pogovorov,
- dobri odnosi v družini,
- spoštovanje sebe in drugih,
- spoštljiv odnos do dela,
- spoštovanje drugačnosti,
- določitev in dosledno upoštevanje pravil.

8. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Vzgojni načrt osnovne šole Jurija Dalmatina Krško je temeljni dokument za uresničevanje ciljev iz 2. člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – UPB, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K in 76/23).

Naloge se bodo med letom dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami in navodili Ministrstva za vzgojo in izobraževanje, Zavoda Republike Slovenije za šolstvo ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole, učenci in starši.

Vzgojni načrt je bil potrjen na:

na sestanku učiteljskega zbora dne _____.

na _____ seji sveta staršev dne _____.

Vzgojni načrt je sprejel Svet šole na svoji _____ seji dne _____. Uporabljati se začnejo s _____.

Tim za vzgojni načrt:

Bernarda Moškon, Svetlana Jović, Maja Mirt Jakše, Anamarija Merljak, Andreja Ninković, Petra Gajski, Saša Pipić, Marta Kožar, Valentina Gerjevič.

Predsednica Sveta šole:
Marija Meh